

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ LÃNH ĐẠO KHOA, PHÒNG CỦA TRƯỜNG CHÍNH TRỊ CẤP TỈNH TRONG TÌNH HÌNH MỚI

NINH THỊ HỒNG HẠNH*

Hiện nay, khi công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của hệ thống các trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương đang được đổi mới toàn diện theo hướng chuẩn hóa, yêu cầu nâng cao chất lượng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của các trường chính trị càng trở nên cấp thiết. Bài viết tập trung phân tích thực trạng chất lượng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của các trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương trên các phương diện: phẩm chất chính trị, trình độ chuyên môn, kỹ năng lãnh đạo, quản lý và kỹ năng làm việc trong môi trường số. Trên cơ sở đó, chỉ ra những hạn chế chủ yếu, đề xuất một số giải pháp trọng tâm nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng trong tình hình mới.

Từ khóa: Đào tạo, bồi dưỡng; trường chính trị cấp tỉnh; lãnh đạo khoa, phòng; nâng cao chất lượng. Currently, when the training of cadres in provincial and centrally-governed city political schools are being comprehensively reformed toward standardization, the requirement to enhance the quality of department leadership has become increasingly urgent. This article focuses on analyzing the quality of current department leadership in terms of political integrity, professional capabilities, leadership and management skills, as well as the ability to work in a digital environment. On that basis, the article identifies major limitations and proposes several key solutions to improve the quality of department leadership in current situation.

Keywords: Training, fostering; provincial political schools; department leaders; quality improvement.

NGÀY NHẬN: 23/10/2025

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 29/11/2025

NGÀY DUYỆT: 16/12/2025

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.359.2025.1375>

1. Đặt vấn đề

Quy định số 11-QĐ/TW ngày 19/5/2021 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về trường chính trị chuẩn đã xác lập hệ tiêu chí toàn diện cho từng mặt công tác của trường chính trị cấp tỉnh, trong đó chất lượng đội ngũ lãnh đạo, quản lý là tiêu chí cốt lõi. Cùng với xu hướng sáp nhập đơn vị hành chính, bỏ

cấp huyện và vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp, yêu cầu nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ địa phương để đáp ứng nhiệm vụ trong kỷ nguyên số trở nên cấp bách. Điều này, đòi hỏi đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của trường chính trị cấp tỉnh

* ThS, Trường Chính trị Nguyễn Văn Linh

phải không ngừng học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, tầm nhìn chiến lược, năng lực quản trị hiện đại và khả năng thích ứng nhanh, hiệu quả trước những biến động phức tạp của thực tiễn. Bài viết nêu thực trạng và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của 34 trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương nhằm đáp ứng yêu cầu công tác đào tạo, bồi dưỡng trong tình hình mới.

2. Thực trạng chất lượng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của các trường chính trị tỉnh, thành phố

Những năm qua, cùng với các chính sách, văn bản được ban hành, như: Quy định số 09-QĐ/TW ngày 13/11/2018 của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Quy định số 11-QĐ/TW ngày 18/5/2021 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về trường chính trị chuẩn; Hướng dẫn số 381 HD/HVCTQG ngày 10/03/2022 của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh về Quy trình công nhận trường chính trị chuẩn và cụ thể hóa một số nội dung của Quy định số 11 QĐ/TW ngày 19/5/2021 của Ban Bí thư về trường chính trị chuẩn; Nghị định số 29/2023/NĐ-CP ngày 06/3/2024 của Chính phủ quy định tiêu chuẩn chung áp dụng đối với chức danh lãnh đạo, quản lý trong cơ quan hành chính nhà nước; Quy định số 350 QĐ/TW ngày 29/8/2025 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về đối tượng, tiêu chuẩn và phân cấp đào tạo lý luận chính trị... Các trường chính trị cấp tỉnh đã triển khai thực hiện và hướng nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ, đảng viên, nhất thiết phải chú trọng nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên nói chung, đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng nói riêng. Bởi đội ngũ này không những có nhiệm vụ giúp ban giám hiệu trường chỉ đạo, điều hành giảng viên, viên chức thực hiện các khâu của quá trình đào tạo, bồi dưỡng mà còn trực tiếp giảng dạy lý luận chính trị,

truyền đạt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước tới cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức ở cấp xã và cấp tỉnh.

Tính đến tháng 9/2025, tổng số cán bộ, viên chức của 34 trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương có 2.185 người; trong đó, lãnh đạo khoa, phòng có 531 người (chiếm 24,3%)¹. Với lợi thế này, đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của các trường chính trị cấp tỉnh không chỉ bảo đảm luôn vững vàng về lập trường tư tưởng, kiên định mục tiêu, lý tưởng của Đảng và đất nước, tuyệt đối trung thành với chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, có phẩm chất đạo đức trong sáng, mà còn tạo lợi thế rõ rệt về sự gắn bó, nhiệt tình, trách nhiệm, khả năng am hiểu địa bàn, thủ tục hành chính, giúp triển khai nhanh chóng và thống nhất các nhiệm vụ chính trị tại cơ sở.

Về trình độ chuyên môn, phần lớn lãnh đạo khoa, phòng có trình độ từ thạc sĩ trở lên. Nhiều trường, lãnh đạo khoa, phòng có trình độ tiến sĩ, như: Trường Chính trị Hoàng Đình Giông tỉnh Cao Bằng, trong số 22 lãnh đạo khoa, phòng, 11 người có trình độ tiến sĩ (chiếm 50%); Học viện Cán bộ TP. Hồ Chí Minh, trong số 27 lãnh đạo khoa, phòng, 11 người có trình độ tiến sĩ (chiếm 40,74%); Trường Chính trị thành phố Cần Thơ, trong số 19 lãnh đạo khoa, phòng, 7 người có trình độ tiến sĩ (chiếm 36,84%); Trường Chính trị Tô Hiệu thành phố Hải Phòng, trong số 23 lãnh đạo khoa, phòng, 7 người có trình độ tiến sĩ (chiếm 31,82%); Trường Đào tạo cán bộ Lê Hồng Phong thành phố Hà Nội, trong số 13 lãnh đạo khoa, phòng, 4 người có trình độ tiến sĩ (chiếm 30,77%)... (xem Bảng 1 cuối bài).

Bảng 1 cho thấy, từ khi Ban Bí thư ban hành Quy định số 11-QĐ/TW, đặc biệt là từ ngày 01/7/2025, cả nước thực hiện cơ cấu lại các đơn vị hành chính cấp tỉnh, cấp xã; cơ cấu lại tổ chức bộ máy, trình độ của đội ngũ cán bộ xã, phường ngày càng cao, đòi hỏi đội ngũ

giảng viên nói chung, đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng nói riêng cũng phải nâng cao trình độ cho phù hợp thực tiễn.

Về trình độ lý luận chính trị, theo số liệu khảo sát của Vụ Các trường chính trị, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của 30/34 trường chính trị cấp tỉnh có trình độ cao cấp lý luận chính trị và tương đương, chiếm tỷ lệ 100% (xem *Bảng 2 cuối bài*).

Từ *Bảng 2* cho thấy, trong số 531 lãnh đạo khoa, phòng có trình độ cao cấp lý luận chính trị và tương đương, thì có tới 508 người có trình độ cao cấp lý luận chính trị (chiếm 95,7%), chỉ còn 23 người có trình độ trung cấp lý luận chính trị (chiếm 4,3%)². Kết quả này khẳng định sự bảo đảm chính trị, tư tưởng vững chắc, giúp thống nhất nhận thức, tăng sức đề kháng trước những thông tin sai lệch. Đồng thời, đáp ứng tiêu chí trường chính trị chuẩn về trình độ lý luận chính trị, củng cố niềm tin đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng và tổng kết thực tiễn. Đây là nền tảng quan trọng để đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng tiếp tục phát huy vai trò trong bối cảnh mới. Thực tiễn cho thấy, đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của trường chính trị cấp tỉnh có ngạch, bậc khá cao và đồng đều. Kết quả khảo sát tại 34 trường cho thấy, phần lớn lãnh đạo khoa, phòng là giảng viên chính và tương đương trở lên. Nhiều trường, lãnh đạo khoa, phòng là giảng viên cao cấp và tương đương, như: Trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk 6/13 người (chiếm 46,15%); Trường Chính trị Tô Hiệu thành phố Hải Phòng 02/22 người (chiếm 9,09%)³.

Bên cạnh kết quả đạt được, hiện nay, đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng ở nhiều trường chính trị tỉnh, thành phố vẫn còn bộc lộ những hạn chế, bất cập, như: số lượng lãnh đạo khoa, phòng có trình độ tiến sĩ chưa nhiều; một số trường chưa có lãnh đạo khoa, phòng có trình độ tiến sĩ. Một số trường, lãnh đạo khoa, phòng còn ở trình độ cử nhân⁴. Một

số lãnh đạo khoa, phòng vẫn còn là giảng viên và tương đương (xem *Bảng 3 cuối bài*).

Qua *Bảng 3* cho thấy, trong số 531 lãnh đạo khoa phòng, vẫn còn 29 người (chiếm 5,46%) giữ ngạch giảng viên và tương đương; 6 người có trình độ cử nhân (chiếm 1,13%)⁵. Ngoài ra, sự năng động, chủ động, sáng tạo, khả năng thích ứng trước sự thay đổi trong hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn của đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng ở một số trường chính trị cấp tỉnh còn chậm, chưa theo kịp xu thế phát triển; kỹ năng lãnh đạo, quản lý, vấn đề chuyển đổi số trong giáo dục lý luận chính trị... còn hạn chế. Điều này dẫn đến khó khăn trong quá trình nghiên cứu, giảng dạy và điều hành, chỉ đạo chuyên môn đối với đội ngũ giảng viên, học viên trong các khâu của công tác đào tạo, bồi dưỡng.

3. Một số giải pháp

Một là, xây dựng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng có bản lĩnh chính trị vững vàng.

Lãnh đạo có bản lĩnh chính trị vững vàng sẽ bảo đảm định hướng tư tưởng, giữ vững lập trường của Đảng trong toàn bộ hoạt động giảng dạy và quản lý. Cùng với đó, ý thức tổ chức kỷ luật cao giúp duy trì kỷ cương, nâng cao hiệu quả điều hành, tạo nên môi trường làm việc nghiêm túc, minh bạch. Việc rèn luyện phẩm chất đạo đức và lối sống trong sạch, lành mạnh không chỉ giúp lãnh đạo giữ gìn uy tín cá nhân mà còn tạo sức lan tỏa tích cực đến đội ngũ giảng viên và học viên. Đặc biệt, trong bối cảnh yêu cầu mới ngày càng cao, lãnh đạo khoa, phòng phải có tư tưởng dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung, qua đó, thúc đẩy đổi mới nội dung, phương pháp và mô hình quản lý của nhà trường.

Hai là, xây dựng kế hoạch đào tạo trình độ tiến sĩ gắn với chiến lược phát triển trường.

Mỗi trường chính trị cấp tỉnh cần xây dựng quy hoạch đội ngũ giảng viên có trình độ tiến sĩ đến năm 2030, tầm nhìn 2035, trong

đó xác định rõ tỷ lệ cán bộ lãnh đạo khoa, phòng có trình độ tiến sĩ nhằm đáp ứng yêu cầu Quy định số 11-QĐ/TW. Theo đó, để đạt chuẩn mức 1, đối với trưởng khoa, phó trưởng khoa có trình độ chuyên môn từ thạc sĩ trở lên về khoa học chính trị, khoa học quản lý hoặc khoa học xã hội và nhân văn.

Để đạt chuẩn mức 2, đối với trưởng khoa, phó trưởng khoa, ít nhất 50% lãnh đạo khoa có trình độ tiến sĩ về các lĩnh vực, như: khoa học chính trị, khoa học quản lý, khoa học xã hội và nhân văn; đối với trưởng phòng hoặc phó trưởng phòng phụ trách nghiên cứu khoa học của phòng quản lý đào tạo và nghiên cứu khoa học có trình độ tiến sĩ về khoa học chính trị, khoa học quản lý hoặc khoa học xã hội và nhân văn. Việc đào tạo tiến sĩ không chỉ để đáp ứng tiêu chuẩn chức danh mà còn là động lực để đổi mới tư duy lãnh đạo, nâng tầm năng lực nghiên cứu, giảng dạy và quản trị nhà trường. Bởi lẽ, khi đội ngũ này đạt chuẩn về học vị và tầm tri thức, các trường chính trị cấp tỉnh sẽ đủ năng lực thực hiện sứ mệnh đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trong giai đoạn mới.

Ba là, chuẩn hóa lãnh đạo khoa, phòng.

Các tỉnh ủy, thành ủy, ban giám hiệu các trường chính trị cấp tỉnh chú trọng xây dựng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng cần phải từng bước hoàn thiện theo các tiêu chí xét nâng ngạch lên giảng viên cao cấp và tương đương, hướng tới yêu cầu xây dựng trường chính trị đạt chuẩn mức 2 theo Quy định số 11-QĐ/TW. Tiêu chí của giảng viên cao cấp không chỉ yêu cầu năng lực giảng dạy và nghiên cứu vững vàng mà còn đòi hỏi bản lĩnh chính trị, tư duy quản lý, khả năng dẫn dắt đổi mới và tinh thần trách nhiệm cao. Khi đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng từng bước được chuẩn hóa theo những tiêu chí này, họ sẽ trở thành lực lượng nòng cốt, có đủ trình độ và uy tín để tổ chức, quản lý, định hướng hoạt động chuyên môn hiệu quả hơn.

Bốn là, đẩy mạnh ứng dụng chuyển đổi số.

Tăng cường trang bị kiến thức, kỹ năng số cho đội ngũ lãnh đạo, giúp họ chủ động trong công tác điều hành, quản lý, trao đổi học thuật và lưu trữ thông tin. Xây dựng nền tảng quản lý học tập và điều hành số hóa, hướng tới mô hình “trường chính trị thông minh”, qua đó, nâng cao hiệu quả quản lý, giảm thủ tục hành chính, tăng tính tương tác và minh bạch. Việc đẩy mạnh ứng dụng chuyển đổi số trong quản lý và lãnh đạo khoa, phòng là yêu cầu tất yếu để nâng cao hiệu quả điều hành và chất lượng đào tạo tại các trường chính trị cấp tỉnh. Chuyển đổi số giúp thu thập, xử lý và phân tích dữ liệu kịp thời, hỗ trợ lãnh đạo ra quyết định chính xác, minh bạch và khoa học. Bên cạnh đó, việc ứng dụng công nghệ số thúc đẩy đổi mới phương pháp quản lý, hiện đại hóa hoạt động, giúp các trường đáp ứng chuẩn hóa theo quy định và nâng cao năng lực cạnh tranh trong đào tạo cán bộ.

Năm là, hoàn thiện cơ chế đánh giá và chính sách đãi ngộ.

Nhằm tạo động lực phát triển bền vững cho đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng trong bối cảnh các trường chính trị đang thực hiện chuyển đổi số, đổi mới nội dung và phương pháp đào tạo, việc xây dựng một cơ chế đánh giá đa chiều, minh bạch, dựa trên kết quả đầu ra của đơn vị là yêu cầu cấp thiết. Hệ thống tiêu chí đánh giá cần được cụ thể hóa trên các phương diện: phẩm chất chính trị, năng lực chuyên môn, hiệu quả quản lý, khả năng lãnh đạo, quản lý cũng như mức độ hoàn thành nhiệm vụ trong đào tạo, nghiên cứu khoa học và chuyển đổi số.

Quá trình đánh giá nên được thực hiện định kỳ, kết hợp nhiều kênh, như tự đánh giá, đánh giá của cấp trên, đồng nghiệp, cấp dưới và phản hồi từ học viên; đồng thời, ứng dụng công nghệ thông tin để bảo đảm tính khách quan, minh bạch. Cùng với đó, chính sách đãi ngộ cần được thiết kế theo hướng gắn kết chặt chẽ với kết quả đánh giá và hiệu quả

công tác, tạo động lực khuyến khích cán bộ phấn đấu, cống hiến. Ngoài các chế độ vật chất, cần chú trọng đến các hình thức đãi ngộ khác, như tạo điều kiện học tập, bồi dưỡng, phát triển nghề nghiệp, môi trường làm việc dân chủ, khuyến khích sáng tạo và cơ hội thăng tiến công bằng. Khi cơ chế đánh giá và chính sách đãi ngộ được hoàn thiện, đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng sẽ có thêm động lực và niềm tin để không ngừng nâng cao năng lực, phát huy trách nhiệm, đáp ứng yêu cầu đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trong tình hình mới.

4. Kết luận

Chất lượng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng của trường chính trị cấp tỉnh là tổng hợp các yếu tố, như số lượng; phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống; trình độ chuyên môn; năng lực lãnh đạo, quản lý; phong cách, lề lối làm việc và ý thức tổ chức kỷ luật. Nâng cao chất lượng đội ngũ lãnh đạo khoa, phòng là nhiệm vụ chiến lược, lâu dài, quyết định trực tiếp đến chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và vị thế của trường chính trị cấp tỉnh trong hệ thống các cơ sở đào tạo lý luận chính trị của cả nước. Thực hiện đồng bộ các giải pháp trên sẽ giúp đội ngũ này ngày càng đáp ứng yêu cầu của thời kỳ mới, góp phần xây dựng

Trường Chính trị đạt chuẩn mức 1 và mức 2 theo Quy định số 11-QĐ/TW ngày 19/5/2021 của Ban Bí thư về trường chính trị chuẩn

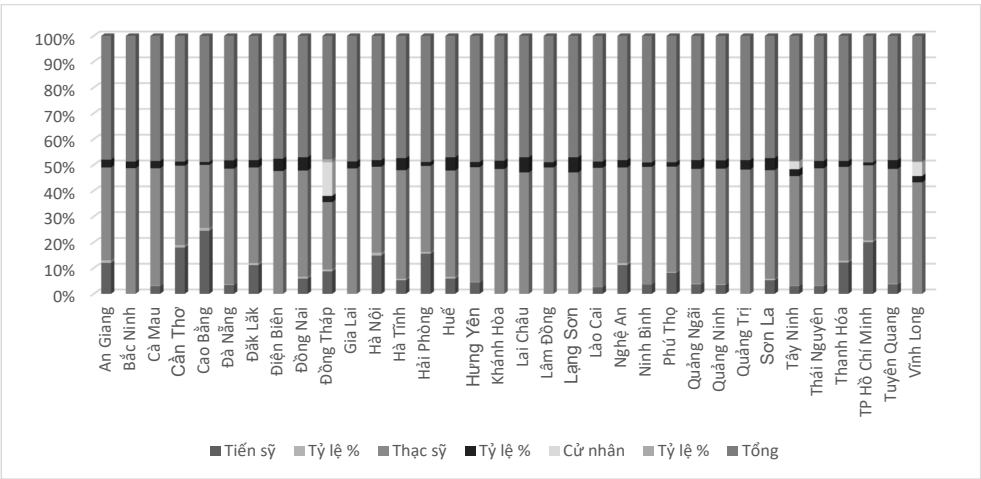
Chú thích:

1, 2, 3, 4, 5, 6. Vụ Các trường chính trị, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2025). *Kết quả khảo sát các trường chính trị tháng 9/2025.*

Tài liệu tham khảo:

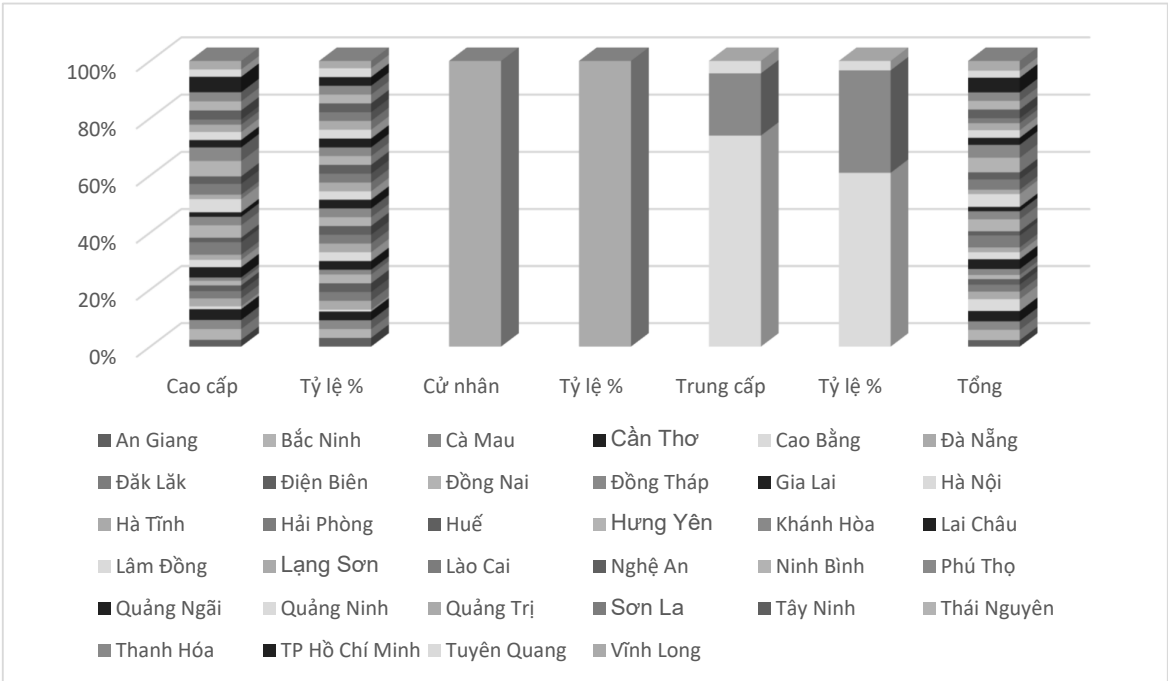
- 1. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2018). *Quy định số 09-QĐi/TW ngày 13/11/2018 của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.*
- 2. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2021). *Quy định số 11-QĐ/TW ngày 19/5/2021 về trường chính trị chuẩn.*
- 3. Chính phủ (2023). *Nghị định số 29/2023/NĐ-CP ngày 06/3/2024 quy định tiêu chuẩn chung áp dụng đối với chức danh lãnh đạo, quản lý trong cơ quan hành chính nhà nước.*
- 4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I, II.* H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật.
- 5. *Hồ Chí Minh toàn tập* (2011). *Tập 5.* H. NXB Chính trị quốc gia.
- 6. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2021). *Hướng dẫn số 381 HD/HVCTQG ngày 10/03/2022 về Quy trình công nhận trường chính trị chuẩn và cụ thể hóa một số nội dung của Quy định số 11 QĐ/TW ngày 19/5/2021 của Ban Bí thư về trường chính trị chuẩn.*

Bảng 1. Trình độ chuyên môn lãnh đạo khoa, phòng các trường chính trị

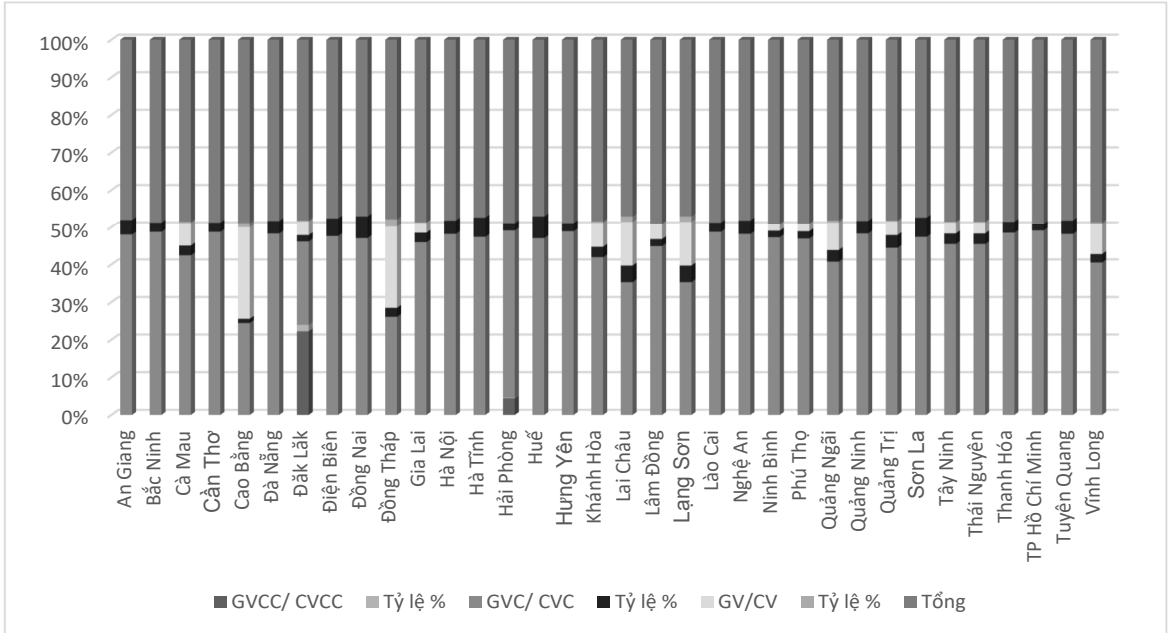
Nguồn: Vụ Các trường chính trị, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, 2025.

Bảng 2. Trình độ Lý luận chính trị lãnh đạo khoa, phòng các trường chính trị

Nguồn: Vụ Các trường chính trị, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, 2025.

Bảng 3. Ngành lãnh đạo khoa, phòng các trường chính trị

Nguồn: Vụ Các trường chính trị, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, 2025.